

THỦ TƯỚNG CHÍNH
PHỦ
Số: 519/TTg

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Hà Nội, ngày 4 tháng 7 năm 1957

NGHỊ ĐỊNH

CỦA THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ SỐ 519/TTG, NGÀY 29 THÁNG 10
NĂM 1957 QUY ĐỊNH THẺ LỆ VỀ BẢO TỒN CỔ TÍCH

THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ

Theo đề nghị của Bộ Văn hoá

NGHỊ ĐỊNH

MỤC I

ĐIỀU KHOẢN CHUNG

Điều 1: Tất cả những bất động sản và động sản có một giá trị lịch sử, hay nghệ thuật (kể cả bất động sản và động sản còn nằm ở dưới đất hay dưới nước và những danh lam thắng cảnh (danh thắng) ở trên lãnh thổ nước Việt Nam bất cứ thuộc quyền sở hữu của Nhà nước, một đơn vị hành chính, một cơ quan, một đoàn thể, hoặc một tư nhân, từ nay đều đặt dưới chế độ bảo vệ của Nhà nước quy định trong Nghị định này.

MỤC II

LIỆT HẠNG

Điều 2: Những bất động sản, động sản và danh lam thắng cảnh thuộc các loại nói ở Điều 1 mà hiện nay đã tìm thấy thì bất cứ là thuộc quyền sở hữu của Nhà nước, của một đơn vị hành chính, một cơ quan, một đoàn thể, một tư nhân đều phải được đăng ký liệt hạng theo thể thức quy định trong mục này.

Điều 3: Bất động sản liệt hạng gồm những di tích có giá trị lịch sử, nghệ thuật hoặc những thắng cảnh như chùa, đền, đình, miếu, lầu đài, cung điện, nhà thờ, thành lũy, đồn ải, lăng mộ cổ, nhà cửa, vườn tược, hang động, rừng núi, khu đất, khu núi đá, khúc sông, khu vực biển,

vịnh cùng các vật phụ thuộc vào những bất động sản liệt hạng như bia, tượng, mộ, tháp, đá tạc, cây cổ thụ...

Điều 4: Tùy theo giá trị của di tích và danh thắng, những bất động sản liệt hạng phân làm ba loại:

Loại A: Do Bộ Văn hoá phụ trách các việc đăng ký, xử lý (quy định thể lệ sử dụng, cho phép sử dụng, v.v...) và bảo quản.

Loại B: Do Ủy ban hành chính, khu, tỉnh phụ trách các việc đăng ký, xử lý và bảo quản.

Loại C: Do nhân dân (đoàn thể hay tư nhân) sử dụng và bảo quản, dưới sự hướng dẫn của cơ quan phụ trách đăng ký, theo dõi, và hướng dẫn bảo quản. Tùy từng bất động sản, việc đăng ký, theo dõi và hướng dẫn bảo quản giao cho Sở, Phòng, Ty Văn hoá địa phương hoặc cơ quan Bảo tồn bảo tàng thuộc Bộ Văn hoá phụ trách.

Điều 5: Động sản liệt hạng gồm những di vật có giá trị lịch sử hoặc nghệ thuật lâu đời (kể cả những động sản có liên quan đến các phong trào cách mạng và kháng chiến) như các loại sau đây:

- a) Những vết tích còn nguyên hay đã biến ra đá của sinh vật, thực vật cổ, những đồ dùng của loài người trước khi có sử.
- b) Dụng cụ sản xuất bằng đá, đồng, sắt, gỗ, tre, nứa, các phương tiện vận tải, các đồ nấu bếp bằng gốm, sành, sứ, đồng thau... và các đồ dùng khác trong nhà đã lâu đời hoặc có nghệ thuật khéo.
- c) Sản phẩm nghệ thuật lâu đời như tranh vẽ, hình khắc, tượng, vật liệu kiến trúc cổ, đồ mỹ nghệ cũ.
- d) Các loại sách vở in hoặc viết bằng bất cứ thứ chữ nào, có giá trị về lịch sử, văn hoá, khoa học, y thuật, nghề nghiệp; các tài liệu, các văn tự cũ; các đồ văn phòng, ấn loát, lễ giáo, trang phục, ca nhạc, du hí đã lâu đời.
- đ) Cân, đấu, thước đo và các thứ tiền tệ cũ như bạc nén, vàng thỏi hoặc những vật khác gì trước kia dùng làm tiền.
- e) Binh khí, đồ dùng để thi hành các hình phạt thời trước.
- g) Những tài liệu, văn tự, những vật liệu cách mạng và kháng chiến.
- h) Những di vật của các danh nhân, các lãnh tụ cách mạng.

Điều 6: Việc liệt hạng những bất động sản, động sản và những danh lam thắng cảnh, do Bộ Văn hoá quyết định sau khi đã nghiên cứu và hỏi ý kiến của Hội đồng nghiên cứu di tích lịch sử. Nếu là động sản thuộc quyền sở hữu của một tư nhân hay một đoàn thể thì phải được sự thoả thuận của người chủ (cá nhân hoặc tập thể) rồi mới liệt hạng.

Điều 7: Việc liệt hạng có hiệu lực, kể từ ngày Uỷ ban hành chính xã hay khu phố nơi có bất động sản hoặc động sản liệt hạng nhận được thông báo về nghị định liệt hạng. Nếu bất động sản và động sản liệt hạng là của tư thì liệt hạng sẽ thông báo giấy tờ cho người chủ hay người quản lý biết.

Các nghị định liệt hạng đều được đăng trên Công báo.

Trên những bất động sản liệt hạng có viết bảng chỉ rõ vị trí và ranh giới để nhân dân và chính quyền địa phương biết mà trông nom giữ gìn, nhất thiết không để một tư nhân, một đoàn thể hay một cơ quan nào chiếm cứ, xâm lấn, phá phách.

Điều 8: Nếu bất động sản hoặc động sản liệt hạng là của tư (cá nhân hay tập thể), thì người chủ có quyền nhượng bán, đổi chác hoặc truyền lại cho con cháu khi chia gia tài bất động sản hay động sản ấy. Khi nhượng bán, đổi chác hoặc chia gia tài động sản hay bất động sản liệt hạng, thì người chủ phải tuân theo những điều quy định sau đây:

Phải báo trước cho Uỷ ban hành chính xã hoặc khu phố biết ý định muốn nhượng bán, đổi chác hoặc chia gia tài. Chính quyền xã hoặc khu phố báo ngay cho Sở hoặc Ty Văn hoá biết để nếu cần thì đề nghị Bộ Văn hoá sử dụng kịp thời quyền mua ưu tiên.

Phải dành quyền ưu tiên cho Chính phủ, kể cả trường hợp bán đấu giá trong việc chia gia tài.

Phải nói cho người chủ mới biết rõ là bất động sản hay động sản của mình đã được liệt hạng để người chủ mới tiếp tục chấp hành các thể lệ về liệt hạng.

Sau khi nhượng bán, đổi chác hoặc phân chia xong, chậm nhất trong hạn mười lăm ngày, phải báo cáo cho Uỷ ban hành chính xã hoặc khu phố biết để trình cơ quan phụ trách đăng ký liệt hạng sang tên cho chủ mới.

Điều 9: Những bất động sản hoặc động sản liệt hạng thuộc hạng thuộc tài sản của Nhà nước, của một đơn vị hành chính hoặc một cơ quan chính quyền thì nhất thiết không được nhượng bán, đổi chác. Khi cơ quan được quyền sử dụng bất động sản hoặc động sản đó không cần dùng nữa thì phải giao ngay cho cơ quan Bảo tồn bảo tàng thuộc Bộ Văn hoá bảo quản.

Điều 10: Hiệu lực liệt hạng tồn tại mãi dù bất động sản hay động sản liệt hạng có thay đổi chủ.

Điều 11: Tất cả những việc nhượng bán, đổi chác, phân chia bất động sản hoặc động sản liệt hạng không theo đúng những điều quy định trên đây đều coi là bất hợp pháp và không có giá trị. Cơ quan phụ trách việc đăng ký, theo dõi và hướng dẫn bảo quản bất động sản hoặc động sản đó có thể truy tố trước toà án những người đứng ra nhượng bán, đổi chác hoặc phân chia trái phép.

Đối với người chủ mới, cơ quan nói trên có thể vẫn để nguyên cho họ được giữ những bất động sản hoặc động sản nhượng bán, đổi chác hoặc phân chia trái phép với điều kiện là họ phải tuân theo thể lệ liệt hạng. Trường hợp cần thiết cơ quan phụ trách việc đăng ký, liệt hạng có thể đòi người chủ mới phải nhượng cho Chính phủ những bất động sản hoặc động sản đã mua bán, đổi chác hay phân chia trái phép.

Điều 12: Việc liệt hạng những bất động sản và động sản có thể được thay đổi hoặc bãi bỏ bằng nghị định của Bộ Văn hoá.

Nghị định này cũng thông báo và công bố theo cách thức nói ở Điều 7.

MỤC III

SƯU TẦM VÀ KHAI QUẬT

Điều 13: Chỉ cơ quan Bảo tồn bảo tàng thuộc Bộ Văn hoá mới được tổ chức việc sưu tầm và khai quật những di tích và di vật lịch sử. Các cơ quan đoàn thể hoặc tư nhân muốn làm những việc ấy phải được Bộ Văn hoá cho phép. Chương trình và kế hoạch sưu tầm hay khai quật phải được Bộ Văn hoá thông qua trước khi thực hiện.

Điều 14: Để bảo vệ chắc chắn những di tích, di vật còn nằm ở dưới đất, các cơ quan, đoàn thể và tư nhân, trước khi tiến hành một công việc kiến thiết quan trọng, như đào giếng, dựng lò vôi, lò gạch, đào nông giang, khai mỏ, dựng nhà máy, lập doanh trại, mở đường giao thông v.v... trong một khu vực liệt hạng, hay khu vực tiếp giáp đã ấn định trong nghị định liệt hạng, đều phải được sự thoả thuận của Bộ Văn hoá, hoặc của cơ quan được Bộ Văn hoá uỷ quyền. Trước khi làm, người đương sự phải báo cho Uỷ ban hành chính xã hoặc khu phố biết và phải trình giấy phép.